

MARKAH

KPS3014: PENGURUSAN PEMBELAJARAN

TAJUK

Pengurusan Sumber di Sekolah Menengah Kebangsaan Umas-umas Tawau dan Sekolah Menengah Agama Muhamadiyah Perak
--

DISEDIAKAN OLEH

NAMA	NO. MATRIK	PROGRAM
Asmira Binti Zakaria	D20201094423	AT35
Muhammad Sahfuwan Shah Bin Mat Jani	D20201095581	AT20
Mohammad Yusuf Bin Sumardi	D20201095601	AT20
Sabrinah Binti Abdul Manaf	D20201095606	AT20
Mohd Izzul Ikhwan Bin Mohd Yusof	D20201095609	AT20

KUMPULAN KULIAH : KPS3014 N (Group 18)

PENSYARAH : Profesor Dr. Amir Hasan Bin Dawi

TARIKH SERAHAN : 30.Mei.2021

ISI KANDUNGAN

	Muka Surat
Isi Kandungan	i
1.0 Pengenalan	1-2
2.0 Latar Belakang	3-5
3.0 Objektif Kajian	6
4.0 Metodologi Kajian	7-9
4.1 Persampelan	
4.2 Pemerharian	
4.3 Soal Selidik	
4.4 Temu Bual	
4.5 Menganalisis Data	
5.0 Dapatan Kajian	10-19
5.1 Data Demografi Responden	
5.2 Mengenal pasti konsep pusat sumber di sekolah	
5.3 Menganalisis ciri-ciri pengurusan pusat sumber yang digunakan disetiap organisasi di sekolah	
5.4 Kemudahan dan koleksi bahan pengajaran dan pembelajaran yang disediakan di pusat sumber Sekolah SMK Umas-umas Tawau dan SAM Muhammadiyah, Sabak Bernam.	
6.0 Analisis SWOT	20-21
7.0 Rumusan	23
8.0 Rujukan	24

1.0 Pengenalan

Umum mengetahui bahawa, pengurusan sumber amat penting bagi sesebuah institusi pendidikan dan sebagainya. Hal ini demikian kerana, pengurusan sumber merujuk kepada salah satu tempat atau lokasi yang boleh dijadikan sebagai medium rujukan untuk mencari dan mengumpulkan maklumat. Bukan itu sahaja, pengurusan sumber ini dikatakan penting dimana sesebuah organisasi tersebut tidak lengkap sekiranya tidak mempunyai pengurusan sumber yang baik dan efektif.

Bagi memahami konsep pengurusan sumber dengan lebih terperinci, pengurusan sumber adalah gabungan daripada perkataan pengurusan dan sumber. Secara umumnya, pengurusan dapat ditakrifkan sebagai satu seni bagi melaksanakan proses kerja yang terancang dan dilaksanakan secara bersistematik, teratur dan mempunyai garis panduan tertentu. Menurut Buck (2010), pengurusan terdiri daripada beberapa elemen iaitu pengarahan dan pengawalan kumpulan yang terdiri daripada satu atau lebih entiti yang bertujuan untuk menyelaras dan mengharmonikan kumpulan tersebut bagi mencapai misi dan matlamat sesebuah organisasi atau kumpulan. Pengurusan ini juga ditakrifkan sebagai satu proses sosial untuk menentukan tanggungjawab dan keberkesanan perancangan dan pelaksanaan bagi sesebuah organisasi menurut Brech, 2015. Oleh itu dapat disimpulkan di sini bahawa pengurusan ini melibatkan proses perancangan, penyusunan, pengarahan dan pengawalan usaha-usaha ahli organisasi dan menggunakan semua sumber organisasi secara cekap dan berkesan bagi mencapai matlamat organisasi yang telah ditetapkan.

Sumber pula merujuk kepada satu set bahan atau sistem yang diwujudkan dengan tujuan membolehkan dan memudahkan pembelajaran seseorang pelajar. Dengan erti kata lain, sumber ini merupakan bahan-bahan yang digunakan oleh manusia yang terdapat di sekeliling kita. Terdapat tiga pembahagian sumber iaitu sumber primer, sumber sekunder dan sumber tertier. Sumber primer ditakrifkan sebagai hasil kerja asal yang memberikan pengetahuan baru atau meningkatkan kemajuan ke atas pengetahuan sedia ada terhadap sesuatu perkara yang merupakan asas kepada sumber sekunder dan tertier. Menurut Wikipedia, sumber primer ini merujuk kepada bahan-bahan yang belum ditafsir dan bersifat asli. Misalnya, tesis, jurnal dan prosiding. Seterusnya sumber sekunder pula bermaksud sumber yang memberikan akses kepada sumber primer melalui perkhidmatan abstraks dan indeks. Bagi memahami konsep dengan lebih

terperinci, sumber sekunder ini merujuk kepada suatu bahan yang telah diolah, dicetak dan dihebahkan secara umum. Rujukan bagi sumber sekunder ini adalah dalam format bibliografi yang diterbitkan misalnya nota kaki dan glosari. Sumber tertier pula dikenali sebagai sumber yang umum di mana ianya merupakan maklumat yang telah diterima umum dari sumber-sumber primer. Sumber tertier ini boleh diperoleh daripada ulasan artikel, data, dalam bentuk buku teks dan juga laman web.

Kesimpulannya, dapat dirumuskan bahawa pengurusan sumber ini merujuk kepada satu proses membuat keputusan bagi menjamin bekalan sumber yang berterusan melalui usaha pemeliharaan dan pemuliharaan. Pengurusan sumber ini dikatakan turut memainkan peranan yang sangat penting dalam organisasi agar sesebuah organisasi dapat memastikan pengurusan sumber organisasi berjalan dengan lancar dan mampu berdaya saing untuk mencapai matlamat yang telah ditetapkan. Justeru itu, dalam kajian ini terdapat beberapa persoalan yang telah dibuat oleh pengkaji dan ahli-ahlinya bagi mencapai objektif kajian yang telah ditetapkan. Rasionalnya kajian ini dilakukan kerana terdapat pelbagai persepsi dan tanggapan masyarakat terhadap konsep pengurusan sumber yang sebenar. Oleh itu, pengkaji membuat kajian ini untuk mengenalpasti konsep pengurusan pusat sumber disekolah, membuat perbandingan mengenai pengurusan sumber di kedua-dua buah sekolah yang dikaji dan seterusnya menganalisis ciri-ciri pengurusan sumber yang digunakan di setiap organisasi sekolah.

2.0 Latar Belakang Kajian

Pada bahagian ini, pengkaji akan menerangkan tentang latar belakang kajian pengkaji. Pengkaji telah memilih untuk membuat kajian ini di dua buah lokasi sekolah iaitu Sekolah Agama Menengah Muhammadiyah dan Sekolah Menengah Kebangsaan Umas-Umas.

Sekolah Agama Menengah Muhammadiyah yang juga dikenali sebagai *SAM Muhammadiyah* merupakan sebuah sekolah Agama Menengah yang terletak di Kompleks Sekolah Agama Muhammadiyah Pekan Sabak, Selangor. Sekolah Menengah Muhammadiyah Pekan Sabak ini adalah kesinambungan Sekolah Agama Menengah Batu 40 dan ianya bermula dari kelas Menengah Darjah Khas Batu 36 Sekendi yang ditubuhkan pada tahun 1960. Pada tahun 1962, sekolah ini telah berpindah ke bangunan Madrasah Muhammadiyah Batu 40 Sebak Bernam dengan kerjasama pihak yang berkaitan dan ehsan waris-waris al-marhum Tuan Haji Muhammad yang telah membina separuh madrasah tersebut sehinggalah pada tahun 1984, sekolah ini mempunyai 4 bangunan yang mempunyai 15 bilik darjah yang boleh memuatkan lebih 500 orang pelajar dan 36 orang guru. Sekolah ini turut dikenali sebagai Sekolah Agama Muhammadiyyah Batu 40 adalah sempena nama al-marhum Tuan Haji Muhammad. Bertepatan dengan perkembangan dan permintaan yang mendesak dari penduduk tempatan dan permohonan dari kawasan bandar untuk menghantar anak-anak mereka ke sekolah agama, maka kerajaan Negeri Selangor telah berusaha membina sekolah baru yang lengkap dengan segala kemudahan. Akhirnya pada 1 Ogos 2003, sebuah kompleks sekolah agama telah siap dibina dan dinamakan sebagai Kompleks Sekolah Agama Muhammadiyah Pekan Sabak, Sabak Bernam. Pada tahun 2006, pihak Jabatan Agama Islam (Bahagian Pelajaran JAIS), Kerajaan negeri Selangor dan Jabatan Pendidikan Islam dan Moral (Kementerian Pelajaran Malaysia) telah membuat Mou dan sekolah ini dikategorikan sebagai Sekolah Agama Bantuan Kerajaan. Rentetan daripada itu, bilangan guru dan kakitangan sekolah saling bertukar ganti dan bilangan kakitangan yang bertugas semakin meningkat dari tahun ke tahun. Kini Sekolah Agama Muhammadiyah ini telah dipimpin oleh Tuan Hj Khirul Anuar bin Lakimin.

Seterusnya, lokasi kedua yang dipilih oleh pengkaji untuk melaksanakan kajian ini ialah di Sekolah Menengah Kebangsaan Umas-Umas, Tawau. Sekolah Menengah Kebangsaan Umas-Umas, Tawau atau nama ringkasnya *SMK Umas-umas* merupakan sebuah sekolah menengah kebangsaan yang terletak di Peti Surat 1701, 91042, Tawau, Sabah. Sekolah ini terletak kira-kira

70 km dari pusat bandar tawau dan mengambil masa satu jam untuk sampai dari Bandar Tawau. Sekolah Menengah Kebangsaan Umas-Umas, Tawau (**SMKUT**) ditubuhkan pada 8 Januari 1990. Penubuhan sekolah ini adalah atas usaha daripada Persatuan Ibu Bapa dan Guru (PIBG) SMKUT, Jawatankuasa Bertindak Peneroka dan Pengurusan Felda Wilayah Sabah. Untuk pengetahuan umum, tujuan penubuhan sekolah ini adalah untuk memberi peluang kepada anak-anak peneroka melanjutkan pelajaran mereka ke peringkat yang lebih tinggi lagi dan membantu warga peneroka untuk mendapatkan peluang pendidikan yang lebih baik daripada sebelumnya.

Pada peringkat awal penubuhan sekolah ini, SMK Umas-Umas (*SMKUT*) menumpang bangunan Sekolah Kebangsaan Umas-Umas (SKUT) untuk melaksanakan aktiviti P&P pada sebelah petang waktu persekolahan. Serba sedikit mengenai perkembangan pembangunan SMKUT, menjelang tahun 1991, satu projek kilat telah dilaksanakan bagi menambahbaik pembangunan SMKUT. Hal ini dapat dibuktikan apabila terbinanya sebuah bangunan yang dapat menempatkan dua buah kelas, sebuah bilik guru dan pejabat am, sementara dua buah kelas lagi ditempatkan di kantin dan bawah bangunan flat guru SMKUT. Rentetan itu, atas keperluan yang begitu mendesak, maka sebuah bangunan baru dibina bagi menampung peningkatan para pelajar dan jumlah guru yang semakin meningkat dari tahun ke tahun. Projek kilat ini siap dan telah digunakan secara rasminya pada 3 April 1991. Mulai tahun 1993, SMK Umas-Umas terus berkembang pesat walaupun sekolah merupakan sebuah sekolah yang terletak di luar bandar. Bagi memenuhi keperluan pelajar yang kian meningkat ini, pihak Kementerian Pelajaran telah bekerjasama dengan pihak Felda Wilayah Sabah untuk membina sebuah bangunan tetap mengikut rancangan Malaysia ke-6 dan perkembangan ini berlaku dalam lingkungan tahun 1994 sehingga 1996. Akibat perkembangan yang begitu kompleks sekali, pada era tahun 2000-an, SMK Umas-Umas mampu menjadi salah satu pusat pendidikan yang baik bagi luar bandar. Bukan itu sahaja, tahun demi tahun SMK Umas-Umas mencatatkan beberapa perubahan dalam tampuk kepimpinan sekolah. Pada masa kini, SMK Umas-Umas ini dipimpin oleh Puan Faridah bte Ali dan mempunyai seramai 68 orang guru, 13 orang anggota kumpulan pelaksana dan bilangan pelajar di sekolah ini adalah seramai 856 orang pelajar.

Akhir sekali, pengkaji memilih dua buah sekolah yang berasingan ini kerana pengkaji ingin membuat perbandingan terhadap aspek pengurusan sumber di kedua-dua buah sekolah ini. Bukan itu sahaja, lokasi kajian ini juga berhampiran dengan tempat kediaman pengkaji dan ianya

memudahkan pengkaji untuk datang ke lokasi kajian. Hasilnya dapat membantu pengkaji untuk mencapai objektif kajian yang telah ditetapkan.

3.0 Objektif Kajian

- i. Mengenal pasti konsep pusat sumber di sekolah
- ii. Menganalisis ciri-ciri pengurusan pusat sumber yang digunakan disetiap organisasi di sekolah
- iii. Membandingkan kemudahan dan koleksi bahan pengajaran dan pembelajaran yang disediakan di pusat sumber Sekolah SMK Umas-umas Tawau dan SAM Muhammadiyah, Sabak Bernam.

4.0 Metodologi Kajian

Menurut Hornby dalam Nor Hidayah binti Mohamed, (2004) metodologi merupakan satu set kaedah yang digunakan untuk menjalankan kajian ke atas subjek kajian yang tertentu. Oleh itu, beberapa kaedah telah digunakan untuk mendapatkan maklumat dalam kajian ini. Kaedah yang digunakan adalah persampelan, soal selidik, pemerhatian, temu bual kaedah soal selidik, dan cara menganalisis data bagi menjawab persoalan-persoalan kajian yang telah dikemukakan lebih awal.

4.1 Persampelan

Menurut Cha Yan Piaw (2006), persampelan adalah berkaitan dengan proses memilih sebilangan sesuatu populasi untuk dijadikan sebagai responden kajian. Persampelan merupakan satu aspek yang penting dalam penyelidikan kerana penggunaan sampel yang tidak sesuai akan mengurangkan kesahihan dan kebolehpercayaan terhadap sesuatu kajian.

4.2 Pemerhatian

Pemerhatian merupakan satu daripada kaedah mengukur pemboleh ubah penyelidikan. (Mohd Majid Konting, 1998). Dalam kajian ini, metode pemerhatian ini turut digunakan untuk mendapatkan maklumat tambahan yang dapat menyokong dapatan kajian. Melalui kaedah ini pengkaji telah memerhati gerak geri subjek yang hendak dikaji. Menurut Ahmad Mahzan Ayob (1992) kebaikan kaedah ini ialah segala kejadian boleh direkodkan semasa kejadian itu berlaku. Instrumen pemerhatian dibuat oleh pengkaji bagi melihat aspek penting yang dikaji dalam kajian tindakan ini. Pemerhatian ini dilakukan oleh pengkaji di sekitar Pusat Sumber Sekolah Sekolah Menengah Kebangsaan Umas-umas dan Sekolah Agama Menengah Muhamadiyah untuk melihat sendiri persekitaran pusat sumber di sekolah tersebut.

4.3 Soal Selidik

Penyelidikan berkaitan pusat sumber sekolah seperti juga penyelidikan sosial sering menggunakan populasi yang besar. Oleh itu penggunaan soal selidik sebagai alat ukur adalah lebih praktikal dan berkesan kerana dapat membantu mengurangkan perbelanjaan, masa dan tenaga bagi pengumpulan data. (Mohd Majid Konting, 1998). Soal selidik merupakan satu bentuk

instrument yang banyak digunakan oleh penyelidik-penyelidik dalam bidang pendidikan untuk memperolehi fakta tentang suatu keadaan dan amalan yang sedang berlaku.

Sekiranya kaedah persampelan digunakan untuk mengkaji populasi, soal selidik dapat mengukur ciri-ciri atau pemboleh ubah yang hendak diukur daripada saiz sampel yang banyak. Keupayaan soal selidik menggunakan sampel yang banyak akan meningkatkan ketepatan anggaran statistik sampel untuk menganggar parameter populasi. (Mohd Majid Konting, 1998).

Pengkaji telah membuat soal selidik menggunakan platform atau media “Google Form” untuk membuat penyelidikan keatas pelajar-pelajar di SMK Umas-umas dan SAM Muhamadiyah tentang persekitaran, kemudahan dan mobiliti pusat sumber sekolah mereka.

4.4 Temu Bual

Instrument temu bual mempunyai 2 peringkat, iaitu secara formal dan tidak formal. Kaedah temu bual ini digunakan secara bersemuka, tidak bersemuka, dan bantuan komputer. Kaedah yang pengkaji gunakan semasa temu bual ialah secara tidak formal, iaitu secara bersemuka dengan beberapa orang pendidik atau guru di SAM Muhamadiyah. Hasil daripada temu bual tersebut dicatat dan dibuat rumusan, serta dikaitkan dengan data yang diperolehi melalui soal selidik dan akhirnya dibincangkan dalam bahagian dapatan kajian.

KAEDAH	INSTRUMENT KAJIAN
KUANTITATIF	BORANG SOAL SELIDIK
KUALITATIF	RUJUKAN, PEMERHATIAN

Jadual 1 : Instrumen Kajian

4.5 Menganalisis Data

Penganalisan data merupakan aktiviti untuk memperolehi maklumat yang berguna daripada data mentah. Ia melibatkan aktiviti manipulasi seperti mengatur, memilih, menggabung dan menjadual. Penganalisan data juga melibatkan pengiraan terhadap data mentah dan seterusnya berasaskan maklumat yang terhasil daripada penganalisan tersebut, penyelidik akan

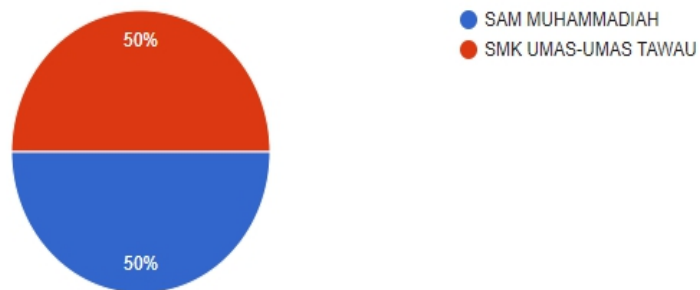
menggunakan maklumat tersebut sebagai bukti untuk membuat sesuatu keputusan.(Mohd Majid Konting, 1998).

5.0 Dapatan Kajian

Seramai 20 orang responden yang menjawab soal selidik yang disediakan oleh pengkaji melalui “Google Form” ke atas pelajar SMK Umas-umas dan SAM Muhammadiyah.

5.1 Data Demografi Responden

Pilih Sekolah Anda
20 jawapan

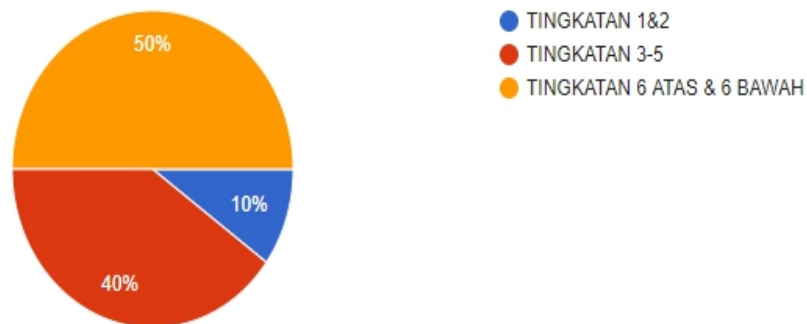

Rajah 1: Peratus bilangan responden mengikut sekolah

Rajah 1 menunjukkan peratus bagi bilangan responden mengikut sekolah yang menjawab soal selidik yang diberikan oleh pengkaji. Berdasarkan rajah 1, bilangan responden SAM Muhammadiyah dan SMK Umas-umas adalah sama banyak. Bilangan responden daripada SAM Muhammadiyah dan SMK Umas-umas adalah 50 peratus bersamaan 10 orang masing-masing.

TINGKATAN

20 jawapan

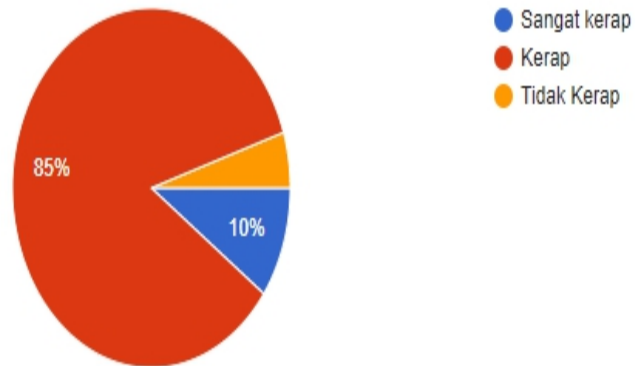

Rajah 2: Peratus bilangan responden mengikut tingkatan

Rajah 2 diatas menunjukkan peratus bilangan responden mengikut tingkatan yang telah menjawab soal seldidik tersebut. Seramai 50% bersamaan 10 orang responden adalah daripada tingkatan 6 atas dan 6 bawah. Manakala, 40% bersamaan 8 orang daripada tingkatan 3 hingga tingkatan 5. Tingkatan 1 dan 2 hanya 10% sahaja iaitu sebanyak 2 orang.

Adakah anda kerap pergi ke pusat sumber sebelum pandemik Covid-19?

20 jawapan

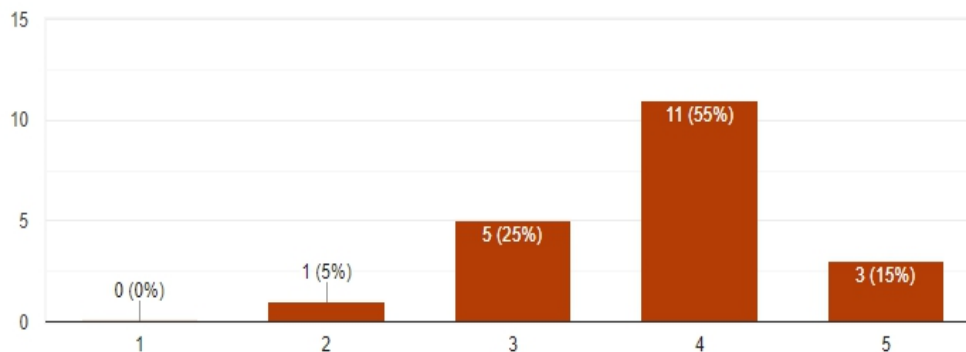

Rajah 3: Peratus kekerapan pelajar ke pusat sumber sebelum pandemik Covid-19

Merujuk rajah di atas, 85% responden memilih kerap pergi ke pusat sumber sebelum pandemik Covid-19 iaitu bersamaan 17 orang dan 10% bersamaan 2 orang memilih sangat kerap pergi ke pusat sumber. Manakala, hanya 5% memilih tidak kerap bersamaan 1 orang sahaja.

Adakah kemudahan dan koleksi bahan pengajaran dan pembelajaran di Pusat Sumber Sekolah (PSS) di sekolah anda pada tahap memuaskan?

20 jawapan

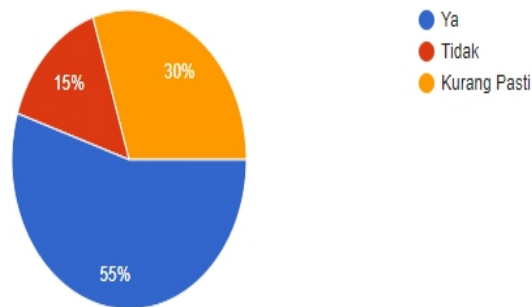

Rajah 4: Skala tahap kepuasan kemudahan dan koleksi bahan pengajaran dan pembelajaran di sekolah.

Daripada 20 orang responden, 3 orang memilih skala 5 dalam tahap kepuasan kemudahan dan koleksi bahan pengajaran dan pembelajaran yang disediakan di pusat sumber sekolah mereka. Seterusnya, skala 4 merupakan pilihan yang paling tinggi iaitu seramai 11 orang bersamaan 55% dan skala 3 seramai 5 orang bersamaan 25%. Hanya 1 orang sahaja memilih skala 2 dalam tahap kepuasan kemudahan dan koleksi bahan pengajaran dan pembelajaran di sekolah.

Adakah pusat sumber yang selesa mampu membantu peningkatan akademik anda?

20 jawapan

Rajah 5: soalan untuk mengetahui adakah pusat sumber yang selesa mampu membantu peningkatan akademik responden.

Rajah di atas merupakan soalan untuk mengenalpasti bahawa pusat sumber yang selesa mampu membantu peningkatan akademik responden. Sebanyak 55% bersamaan 11 orang memilih Ya dan 30% iaitu 6 orang responden memilih Kurang Pasti. Manakala, 3 orang memilih bahawa pusat sumber yang selesa tidak mempengaruhi peningkatan akademik mereka.

5.2 Mengenal pasti konsep pusat sumber di sekolah

Pusat sumber sekolah (PSS) dianggap sebagai satu unit di mana pemilihan bahan dan alat pendidikan yang berkesan dan berkualiti dilakukan, diproses dan diurus secara sistematik untuk kegunaan guru dan pelajar (Omar, 1993). Pusat sumber sekolah perlu diurus dengan sistematik berlandaskan garis panduan atau piawaian tertentu seperti yang telah diamalkan oleh beberapa negara, antaranya ialah di Canada (Standards of Library Service for Canadian Schools, 1967), United Kingdom (Library Association of United Kingdom, 1972), dan Singapura (Standing Committee for Libraries, 1975).

Pusat sumber sekolah boleh didefinisikan sebagai ruang yang dikhaskan di mana terdapatnya sumber pendidikan atau media bercetak dan tidak bercetak yang diuruskan secara sistematik dan boleh digunakan oleh guru dan pelajar untuk memperolehi maklumat bagi tujuan pengajaran dan pembelajaran. Ia berperanan untuk meningkatkan kualiti pendidikan bagi tujuan untuk melahirkan masyarakat bermaklumat dan berbudaya ilmu melalui pelbagai perkhidmatan yang disediakan. Pusat sumber sekolah juga mempunyai matlamat dan objektifnya yang tersendiri. Pengurusannya memerlukan penggubalan polisi, perancangan, pengawalan dan kakitangan profesional. Pusat sumber merupakan satu unit penting di dalam keseluruhan organisasi sekolah (Woolls, 1988; Vias, 1989; Harrod's Librarians Glossary, 1990; American Library Association, 1993).

Selain itu, Pusat sumber sekolah juga merupakan suatu tempat atau kawasan yang memberikan suasana pembelajaran sendiri yang selesa kepada pengguna dan pusat sumber sekolah juga telah menawarkan perkhidmatan yang membolehkan pelanggan atau pengguna mendapat dan mengamalkan kemahiran dalam proses pembelajaran. Pusat sumber sekolah juga telah menyediakan pelbagai koleksi bahan yang lengkap dan sejajar dengan perkembangan Pendidikan pada masa kini. Penubuhan pusat sumber sekolah ini sangat penting kepada masa akan datang kerana pusat sumber berfungsi menjadi agen perubahan yang dapat memupuk potensi dan minat pelanggan didalam bidang pembelajaran.

Akhir sekali, konsep kepada pengurusan sumber pula ialah satu proses yang menyelaraskan semua sumber pendidikan yang ada pada sesebuah sekolah bertujuan untuk mencapai matlamat sekolah tersebut. Proses ini melibatkan kerja-kerja pemilihan dan memperolehi bahan, memproses dan memastikan bahan itu disimpan dengan sempurna serta

senang untuk diperolehi apabila diperlukan. Sumber-sumber pendidikan ini pula mestilah bersesuaian dengan keperluan maklumat pelajar dan guru, serta bersesuaian pada masa yang diperlukan (Steuart, 1981; Evans, 1983).

5.3 Menganalisis ciri-ciri pengurusan pusat sumber yang digunakan disetiap organisasi di sekolah

Pusat sumber sekolah yang kita telah ketahui mempunyai banyak kelebihan kepada masyarakat, oleh itu ciri-ciri yang perlu ada pada setiap pusat sumber disekolah ialah mempunyai koleksi berbagai jenis bahan sama ada bercetak ataupun tidak yang sesuai, terkini, dan menarik agar pelajar dan guru mempunyai bahan yang mencukupi dan menarik untuk lebih memudahkan guru dan pelajar mengakses maklumat dalam sesi pengajaran dan pembelajaran disekolah. Hal ini akan dapat mengalakkan guru dan pelajar sering menggunakan pusat sumber sekolah sebagai panduan dalam merujuk bahan-bahan pengajaran dan dapat mengelakkan perasaan bosan untuk pergi ke pusat sumber.

Selain itu, pengurus yang biasanya Guru Pusat Sumber perlu ada ilmu pengurusan yang teratur keatas pusat sumber seperti dapat mengurus perpustakaan, mengurus koleksi, mengurus perkhidmatan, mempromosi, mengadakan aktiviti dan lain-lain untuk dapat menjadikan pusat sumber sebagai salah satu tarikan pelajar dan guru. Pengurus kepada pusat sumber sekolah juga perlu sentiasa mengadakan pelbagai aktiviti seperti projek NILAM dan sebagainya. Oleh itu, seeloknya biar Pustakawan yang ada kelayakan yang uruskan sebuah pusat sumber itu agar pengurusan pusat sumber sekolah akan lebih fokus dan terancang. Namun, apa yang penting pengurus tu sendiri mestilah minat membaca dan mempunyai pengetahuan yang luas tentang pusat sumber sekolah agar dapat menarik minat pelajar dan guru untuk mengunjungi pusat sumber tersebut.

Seterusnya, pusat sumber sekolah yang baik akan sentiasa menawarkan pelbagai jenis perkhidmatan keatas penggunaanya. Antara perkhidmatan yang perlu disediakan oleh pusat sumber sekolah ialah perkhidmatan sirkulasi bahan iaitu melakukan proses peminjaman buku kepada guru dan murid yang memerlukan buku sebagai bahan rujukan mereka untuk mencari maklumat. Selain itu, perkhidmatan khidmat nasihat juga penting kepada sebuah pusat sumber

kerana dapat membimbing guru dan pelajar dalam pemilihan bahan dan pencarian maklumat sekiranya mereka mengalami masalah dalam pemilihan bahan rujukan yang diperlukan. Hal ini akan lebih memudahkan guru dan pelajar dalam pemilihan bahan yang sesuai. Oleh itu, perkhidmatan yang disediakan akan lebih menjadikan pusat sumber sekolah tersebut dapat diiktiraf sebagai pusat sumber yang baik.

Akhir sekali, ciri-ciri yang perlu ada pada pusat sumber disekolah ialah mempunyai matlamat dan objektif matlamat yang tetap. Dengan adanya matlamat pusat sumber ini akan dapat mempertingkatkan mutu Pendidikan di sekolah, membantu pertingkatkan profesionalisme guru-guru agar lebih berilmu, dinamis, kreatif dan inovatif. Bukan itu sahaja, pusat sumber sekolah yang mempunyai matlamat yang tetap juga akan dapat membentuk golongan pelajar yang berilmu, dinamis, kreatif dan berdisiplin serta mengamalkan pembelajaran sepanjang hayat.

5.4 Kemudahan dan koleksi bahan pengajaran dan pembelajaran yang disediakan di pusat sumber Sekolah SMK Umas-umas Tawau dan SAM Muhammadiyah, Sabak Bernam.

Pusat sumber sekolah adalah sebuah tempat yang menyediakan kemudahan serta koleksi bahan pengajaran dan pembelajaran yang diurus secara sistematik. Kemudahan dan koleksi bahan bantu mengajar yang disediakan di pusat sumber terbahagi kepada 4 iaitu perabot, bahan bercetak, bahan bukan bercetak dan pekakasan.

Pusat sumber Sekolah (PSS) merupakan lanjutan kepada perpustakaan tradisional, maka bahan-bahannya pun sepatutnya meliputi buku-buku dan juga bahan bukan buku. Koleksi merupakan unsur asas kepada sesebuah PSS. Dengan adanya koleksi yang meluas dan meliputi berbagai jenis bahan dan alat, ia akan memberi kesan yang positif terhadap penggunaan PSS. Koleksi PSS harus memenuhi kehendak kurikulum dan gaya penggunaan oleh pengguna daripada berbagai peringkat umur dan kelainan tersendiri. Dasar pemilihan bahan dan pembinaan koleksi bahan bacaan pusat sumber hendaklah diselaraskan dengan keperluan Falsafah Pendidikan Negara. Bahan bacaan yang dipilih hendaklah menyokong proses pendidikan dengan mengambil kira perbezaan minat kebolehan dari peringkat kematangan pelajar dan memenuhi keperluan kurikulum dan kokurikulum sekolah. Bahan bacaan yang dipilih juga haruslah dapat

memupuk minat membaca di kalangan pelajar ke arah melahirkan masyarakat berfikir, berbudaya ilmu dalam konteks pendidikan sepanjang hayat.

5.4.1 Bahan Bercetak

Pusat Sumber SAM Muhammadiyah mempunyai bahan bercetak iaitu buku sebanyak 9,237 buah. Manakala, Pusat Sumber SMK Umas-umas mempunyai 10,367 buah buku. Buku yang disediakan terdiri daripada buku fiksyen, buku bukan fiksyen, karya ama, falsafah, agama dan lain-lain. Bahan bukan buku juga disediakan seperti majalah, surat khabar, risalah dan sebagainya.

5.4.2 Bahan Bukan Bercetak

Bahan bukan bercetak merupakan bahan bantu mengajar yang dijadikan sebagai pameran. Bahan ini merupakan bahan 2 dimensi dan 3 dimensi. Antaranya replika, carta, dan permainan. Pusat Sumber SMK Umas-umas mempunyai pelbagai replika yang dihasilkan oleh pelajar-pelajar dan dipamerkan di ruang pameran pusat sumber. Pelbagai permainan disediakan seperti permainan pendidikan dan permainan yang menguji minda seperti congkak, catur, *saidina* dan lain-lain. Gambar dibawah merupakan bahan bukan bercetak Pusat Sumber SMK Umas-umas.

Gambar 1: Permainan

Gambar 2: Replika Rumah yang dihasilkan oleh Pelajar

Gambar 3: Pameran Kraf Tangan

Manakala, bahan bukan bercetak yang disediakan di Pusat Sumber SAM Muhammadiyah adalah permainan pendidikan yang sama seperti SMK Umas-umas seperti congkak, *sahiba*, *sadina* dan catur.

5.4.3 Perkakas atau Peralatan

Perkakasan atau peralatan yang disediakan di pusat sumber dibahagikan kepada kepada 4 iaitu alat tayangan, alat bukan tayang, alat-alat audio dan alat pandang dengar. Alat bukan tayang merupakan papan tulis, papan magnet, papan flanel dan bingkai carta. Manakala alat tayang pula terdiri daripada projektor overhead, projektor salid, projektor filem jalur dan sebagainya.

6.0 Analisis SWOT

Analisis SWOT merupakan evolusi terhadap semua kekuatan, kelemahan, peluang dan ancaman yang terdapat pada individu ataupun organisasi. Selain itu, SWOT juga salah satu teknik analisis untuk mengetahui keadaan sesebuah organisasi pada suatu ketika itu untuk bergerak ke hadapan dengan mempertimbangkan factor ini, menurut Philip Kotlek.

6.1 Kekuatan

Komponen kekuatan merujuk setiap faktor atau keadaan positif yang terdapat dalam sesuatu organisasi. Kesannya, ia memungkinan organisasi tersebut berupaya terus meningkat, berkembang atau mencapai prestasi yang lebih baik.

Berdasarkan tinjauan dan bahan yang diperoleh, dapat dilihat kekuatan pengurusan sumber SAM Muhammadiyah dan SMK Umas-umas kedua-duanya mempunyai kepelbagaian jenis bahan untuk rujukan pihak sekolah. Melalui pemerhatian juga, keselesaan pusat sumber sekolah dapat memberi perasaan dan semangat untuk pelajar dan guru untuk mendapatkan maklumat yang diinginkan. Hal ini akan mendorong pihak sekolah untuk sering menggunakan pusat sumber sekolah sebagai panduan dalam merujuk bahan-bahan pengajaran dan mengelakkan perasaan bosan.

Selain itu, kekuatan kedua-dua sekolah ini juga dapat dilihat dengan perkhidmatan yang dilaksanakan iaitu perkhidmatan sikulasi yang teratur. Perkhidmatan ini merupakan proses peminjaman buku kepada pelajar dan guru yang memerlukan buku sebagai bahan rujukan atau bacaan. Dalam masa yang sama, perkhidmatan khidmat nasihat terhadap pemilihan bahan dan pencarian maklumat juga dilaksanakan. Hal ini, memudahkan pihak peminjam atau perujuk untuk menggunakan bahan di dalam pusat sumber. Oleh itu, perkhidmatan yang disediakan akan lebih menjadikan pusat sumber sekolah tersebut diiktiraf sebagai pusat sumber yang baik.

6.2 Kelemahan.

Komponen kelemahan pula perkara yang bertentangan dengan komponen kekuatan iaitu faktor atau keadaan negatif yang berpunca dari dalam organisasi tersebut lantaran menyebabkan organisasi tersebut mengalami kemerosotan atau halangan kepada pencapaian prestasi yang baik.

Bagi komponen kelemahan pula, SAM Muhammadiyah dan SMK Uman-umas keduanya mempunyai kekurangan yang sama. Kekurangan tersebut ialah capaian internet dalam pusat sumber sekolah. Hal ini kemungkinan terjadi kerana sekolah tersebut menjadikan pusat akses sekolah dan makmal computer sekolah sebagai pusat mengakses maklumat yang diingin. Namun jika difikir secara logik, pusat sumber juga perlu mempunyai perkhidmatan tersebut walaupun kadar penggunaan dalam satu masa itu sedikit. Perkara ini disebabkan kerana, kebanyakan pihak sekolah mengakses maklumat disertai dengan bahan cetakan yang digunakan sebagai rujukan. Oleh itu, perkhidmatan sebegini amatlah sesuai kepada pengurusan pusat sumber.

6.3 Halangan

Komponen ancaman atau halangan adalah faktor-faktor keadaan negatif yang ada di luar organisasi yang dapat mengakibatkan organisasi tersebut mengalami kemerosotan, kemunduran atau kegagalan mencapai prestasi yang sepatutnya.

Halangan yang terdapat dalam pengurusan sumber di SAM Muhammadiyah dan SMK Umas-umas ialah pengurusan ketika waktu pandemik ini. Disebabkan suatu virus yang telah menjangkiti masyarakat dunia, kawalan pergerakan telah diwujudkan dalam mencegah penularan penyakit tersebut. Hal ini menyebabkan penutupan sekolah dilakukan dan pengurusan sumber tidak lagi berfungsi diwaktu pandemik ini. Sementara itu, bahan-bahan yang terdapat didalam pusat sumber sekolah tidak lagi diurus apabila penutupan sekolah ini berlanjutan. Perkara tersebut berkemungkinan besar akan mengalami kerosakkan serta menimbulkan masalah lain seperti ketidakkenalpastian terhadap bahan-bahan yang ada di dalam pusat sumber sekolah.

Selain itu, halangan yang dapat dilihat melalui pemerhatian dan pemantauan ialah generasi baharu ini lebih terdorong kepada bahan digital daripada bahan bercetak. Maksudnya di sini, generasi baharu ini lebih dalam penggunaan teknologi daripada kaedah lama iaitu bahan bercetak contohnya. Perkara ini akan menyebabkan kurangnya penggunaan bahan-bahan yang sedia ada dalam pengurusan sumber sekolah. Dalam masa yang sama, pengurusan sumbar sekolah juga terpaksa mengemas kini bahan-bahan mereka selaras dengan perkembangan dan kemahiran yang diperoleh oleh pelajar sekarang. Kos menaik taraf bahan akan meningkat serta pembaziran terhadap bahan lama juga berlaku.

6.4 Peluang

Komponen yang seterusnya iaitu peluang bermaksud faktor-faktor atau keadaan positif yang ada di luar organisasi yang memungkinkan organisasi tersebut memanfaatkan untuk meningkatkan perkembangan atau pencapaian prestasi yang lebih baik.

Berdasarkan bahan yang diperoleh dan tinjauan yang dilakukan, peluang atau penambahbaikan yang perlu dilakukan oleh kedua-dua sekolah ialah mengadakan pelbagai program dalam talian. Hal kerana disebabkan kerana pandemik yang melanda di seluruh dunia dan menyebabkan kawalan pergerakan dilakukan. Disebabkan hal ini juga, penggunaan pusat sumber amat terhad jika proses Pendidikan bersemuka dilakukan, namun jika proses Pendidikan dalam talian pula, secara keseluruhannya penggunaan pengurusan sumber telah lagi digunakan. Dengan penganjuran program dalam talian yang berkonsepkan pengurusan sumber, pihak sekolah terutama pelajar akan sentiasa mendapat sumber dan bahan dalam pembelajaran mereka. Sebagai contoh program yang dapat dilakukan ialah Program Bicara Ilmu “Sesiapapun perlu minat membaca” yang dianjurkan dalam siaran langsung Youtube. Selain itu, program Jom Membaca dengan 10 minit. Program ini pula dapat memastikan pelajar sentiasa mengamalkan amalan membaca agar sentiasa mendapatkan ilmu tambahan dalam pembacaan mereka.

7.0 Rumusan

Sebagai kesimpulannya, guru memainkan peranan yang penting dan perlu memberikan komitmen yang tinggi bagi mewujudkan suasana pembelajaran yang sentiasa bersemangat. Penyelidikan yang dijalankan akan menghasilkan idea-idea baharu untuk menjadikan sesi pengajaran dan pembelajaran lebih menarik dan mampu menghilangkan rasa bosan pada pelajar yang diajar. Pengurusan pembelajaran merupakan elemen yang sangat penting sebelum memulakan sesuatu pembelajaran agar hasilnya lebih efektif dan dapat melahirkan generasi yang berguna dan mampu membangunkan modal insan yang berjaya. Oleh itu, pengurusan sumber yang digunakan oleh pihak sekolah dalam bidang pendidikan perlu dimanfaatkan sepenuhnya kerana ia mampu meningkatkan ilmu pengetahuan, kefahaman, dan pembelajaran pelajar terhadap pendidikan yang telah diterima oleh mereka. Selain itu juga, guru-guru juga dapat menambah sumber bahan pengajaran mereka agar dapat menyampaikan pengajaran yang lebih berkesan lagi berpandukan kepada sumber yang diperoleh. Sumber merupakan aset terpenting dalam sesebuah organisasi di sekolah. Tuntasnya, bagi tema ini, pengurusan sumber dalam bidang pendidikan mampu meningkatkan kefahaman pelajar terhadap pengajaran yang telah diajar kepada mereka. Selain itu penyampaian guru lebih berkesan dengan adanya sumber rujukan yang pelbagai. Pengurusan sumber merupakan aspek penting dalam pengurusan pembelajaran kerana ianya salah satu bantuan dalam sistem pembelajaran.

8.0 Rujukan

- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2016). *Buku Panduan Pengurusan Pusat Sumber Sekolah Edisi ke-2*. Diperoleh daripada <https://pssmkcas.files.wordpress.com/2013/01/buku-panduan-pss-edisi-2016.pdf>
- Mohd Majid Konting. (1990). *Kaedah penyelidikan Pendidikan*. Diperoleh daripada <https://www.worldcat.org/title/kaedah-penyelidikan->
- Profil SMK Umas-Umas. Diperoleh daripada <https://smkumas.wordpress.com/profil-sekolah/>
- Tiew, W. S. (2002). Pengautomasian Pusat Sumber Sekolah Menengah: Pengalaman Pusat Sumber Sekolah SMK HULU KELANG Di Negeri Selangor Darul Ehsan. Diperoleh daripada <https://core.ac.uk/download/pdf/11881429.pdf>
- Yusof Boon & Rohaizad Selemin. (2010). Penggunaan Pusat Sumber Sekolah (PSS) Dalam Pengajaran Guru Sekolah Menengah Di Kawasan Skudai. Diperoleh daripada <http://eprints.utm.my/id/eprint/10647/>
- Zohra Ibrahim. (1995). *Satu Kajian Bagi Mewujudkan Piawalan Pusat Sumber Sekolah Menengah Di Negeri Selangor Darul Ehsan*, (Disertasi Kedoktoran) Diperoleh daripada http://eprints.usm.my/31465/1/ZOHRA_IBRAHIM.pdf